VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

6.11.2015

Eduskunnan lakivaliokunnalle

lav@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 26.10.2015

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ PERINNÖNJAON OIKAISUA JA OMAISUUDEN PALAUTUSVELVOLLISUUTTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI HE 72/2015 VP

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan menettelystä, kun perillisen tai yleistestamentin saajan oikeus perintöön on sivuutettu perinnönjaossa tai lapsen ja vanhemman välinen suhde vahvistetaan vasta perinnönjaon jälkeen.

Palautettava tuotto

Esitetyssä esityksen mukaan palautusvelvollisuus sisältää myös palautettavan omaisuuden tuoton kuitenkin niin, että palautettavalle rahamäärälle on maksettava korkolain 12 § momentin mukaista viitekorkoa, joka on tällä hetkellä 0,5 %. Näin siitä riippumatta minkälaista korkoa palautusvelvollinen on kyseiselle rahamäärälle saanut.

Muun tuloa tuottaneen omaisuuden osalta palautettava määrä olisi käytännössä todellinen nettotuotto, koska palautusvelvollisella on oikeus saada korvausta omaisuuteen panemistaan tarpeellisista kustannuksista.

Välttämättömien menojen vähentäminen tulosta ei vielä vastaa sitä taloudellista etua, jonka palautusvelvollinen on saanut. Palautusvelvollinen on joutunut maksamaan lisäksi tuloveroa saamastaan tulosta, esimerkiksi vuokratulosta. Tulosta maksettu vero ei ole ehdotetun PK 23a:7 mukainen omaisuuteen pantu kustannus. Jos palautusvelvollinen saa vähentää tulosta vain tarpeelliset kustannukset mutta ei maksamaansa veroa, joutuisi hän palauttamaan enemmän kuin on itselleen saanut.

Tuloverotusta voidaan oikaista 5 vuotta verotusvuoden jälkeen, käytännössä siis 6 kalenterivuotta tulon saamisvuoden jälkeen . Valtiovarainministeriössä on vireillä lakihanke, jolla muutoksen hakuaika lyhennettäisiin 6 vuodesta 3 vuoteen. Vaikka vilpittömässä mielessä ollut joutuisi korvaamaan tuoton vain siltä ajalta, kun hän on ollut tietoinen sivuutetusta perillisestä, saattaa verotuksen oikaisu olla mahdotonta jonkin tai joidenkin vuosien osalta. Lakia säädettäessä tulisi ratkaista, jätetäänkö tällainen kohtuuttomuus esitetyn sovittelusäännöksen varaan vai säädetäänkö siitä erikseen.

Esityksen vaikutus osallisten verotukseen

Perinnönjaon peräytyessä lain nojalla oikaistaan myös sitä laskennallista perinnönjakoa ja ositusta, joiden perusteella perillisille on määrätty perintöveroa. Tällainen perustemuutos voidaan PerVL 39 §:n nojalla tehdä 10 vuoden kuluessa perintöverovelvollisuuden alkamisesta eli perittävän kuolemasta.

Jos perinnönjaon oikaisu tehdään vasta 10 vuoden kuluttua perittävän kuolemasta, perintöveroa liikaa maksaneet eivät voi saada palautusta maksamastaan perintöverosta.

Jos perillisen perillisasema vahvistetaan vasta perittävän kuoleman jälkeen, alkaa tällaisen perillisen perintöverovelvollisuus vasta perillisaseman vahvistamisesta (KHO 8.11.1996 t 3493). Siten uusi perillinen joutuu maksamaan veroa sellaisesta omaisuudesta, josta myös alkuperäiset perilliset ovat maksaneet veroa, jota ei voi saada takaisin.

Koska perintöverotusta ei aina voida oikaista perinnön oikaisun vuoksi, tulisi asia ottaa huomioon palautusvelvollisuutta kohtuullistettaessa. Toivottavaa olisi, että valiokunta mainitsee asiasta mietinnössään.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Vesa Korpela
lakiasiain johtaja